

Ansökan om utvecklingsmedel till en länk i vårdkedjan för missbrukare och hemlösa

Porten – en ingång utan tröskel

Bakgrund

Återkommande har uppmärksammats att antalet hemlösa inom Farstaområdet är stort. Vid årets inventering redovisades till Socialstyrelsen 199 personer som hemlösa. Mer än hälften har ett boende kortare än tre månader och 30 personer är akut hemlösa – uteliggare och boende på härbärgen eller annat jourboende. Boende i Farsta tillhör de i staden som oftast anlitar härbärgen. Antalet placeringar på inackorderingshem är jämförelsevis stort. Stadsdelsförvaltningen disponerar en enhet inom Hotellhem och ett antal försöks- och träningslägenheter för målgruppen vuxna. För att täcka hela målgruppens behov behövs ett varierat utbud. Tillräckligt alternativ saknas idag för den del av målgruppen som inte kunnat anpassa sig till de erbjudanden som ges idag. Frågan om ett förbättrat boende för denna utsatta målgrupp har utretts i ett flertal år och redovisats både lokalt och centralt till stadens politiker.

Vid prioritering av vem som i första hand ska få insatserna, har missbrukare med livshotande situation (LVM-utredda), yngre missbrukare, missbrukare med barn, motiverade missbrukare, m fl, av förklarliga skäl kommit före. Den som skulle behöva förändra sin situation men inte förmått att visa en tillräcklig motivation har i viss mån hamnat vid sidan om.

Utifrån stadens uppdrag att motverka hemlösheten har de hemlösa inom denna heterogena målgrupp blivit mer synliga. Alternativen att vara uteliggare eller bo på härbärge kan ibland ersättas med inackorderingshem under kortare perioder, men för en del avslutas detta genom att de straffar ut sig. Att enbart erbjuda ett boende har inte visat sig hållbart. För många har det varit lättare att få en bostad än att också kunna behålla den långvarigt. Boendestöd är därför en verksamhet som blivit alltmer behövd och efterfrågad. Erfarenheterna av boendestöd har visat på möjligheter att förlänga boendetiden och genom att utveckla innehållet även ge stöd för en förbättrad livssituation i övrigt. Med boendestödjare med kvalificerad utbildning kan insatserna ge ett bättre resultat.

En vårdkedja för hemlösa

Inom Vuxenheten i Farsta pågår omfattande utveckling av nya insatser, bl a lokal beroendemottagning, behandlingsprogram enligt CRA-modellen inom öppenvården och man ser över möjligheterna till ett lågtröskelboende som en del i ett trappstegsboende. Förutsättningarna för att få till stånd en fungerande vårdkedja för hemlösa har därmed förbättrats påtagligt. För att möjliggöra för personer inom den aktuella målgruppen att ta ett steg vidare, behövs särskilda insatser - ett stöd med ett genomtänkt förhållningssätt och väl anpassade former. Det behövs både en faktiskt möjlig ingång och därefter tillgång till möjligheter att komma vidare. I den fungerande vårdkedja som behövs är den länk som medför att det första steget tas, viktig.

En port utan tröskel – det första steget in

Förslaget är att starta en dagverksamhet dit personer inom målgruppen ska känna sig välkomna. Inriktningen ska vara att kravet på nykterhet inte är absolut på ett sådant sätt att det blir utestängande. I denna öppna atmosfär ska nödvändig omvårdnad förmedlas

och ges i samarbete med den lokala beroendemottagning som startar i början av hösten 2005. Ett återfall ska medföra att stöd ges och förnyade erbjudanden att komma till verksamheten. Utbildade behandlingsassistenter ska finnas till hands och erbjuda motiverande intervjuer/samtal med inriktning på möjligheter till en förbättrad livssituation. Främst kommer mer långsiktiga lösningar av boendet att tas upp, där erbjudande om placering inom Farstasteget. I de motiverande samtalen kommer också möjligheten till andra insatser att tas upp, bl a behandlingsprogrammet inom öppenvården. För den som börjat förändra sin situation kan även andra behandlingsinsatser komma att utredas av stadsdels-förvaltningens Vuxenenheter. Efter bedömning ska även insatser erbjudas med inriktning mot sysselsättning/praktik som kan medföra ett närmande till arbetsmarknaden. Verksamheten kommer att samarbeta med olika frivilligorganisationer bl a för att visa möjligheter till sysselsättning och ge möjlighet till ett utökat kontaktnät.

Inom verksamheten kommer att finnas en enkel servering. Aktiviteter kommer att utarbetas tillsammans med deltagarna. Samarbete kommer att sökas med kringliggande näringsverksamheter för att få stöd, och skapa en förankring av verksamheten i lokalområdet och även för att undersöka möjligheter till sysselsättning för deltagarna.

Projekt

Projektets namn: Porten

Målgrupp: Hemlösa med långvariga missbruksproblem. Även personer som missbrukar och upplever ensamhet i sina lägenheter är välkomna att besöka verksamheten. Genom verksamhetens öppna hållning förväntas att även missbrukare som lyckats förbättra sin situation ska kunna finnas med och vara levande exempel på möjligheterna till förändring.

Syfte/mål: Att erbjuda en realistisk möjlighet till ett första steg till ett bättre boende och en förbättrad livssituation. Att genom samarbete få till stånd att insatser i en vårdkedja kan påbörjas.

Inriktning: Öppenhet, acceptans och tolerans. Långsiktig planering. För den som har missbrukat länge måste de första stegen till förändring kunna få ta tid. När ett första steg tas blir målet mer synligt och tydligt. Ett första steg ger förutsättning för nästa steg.

Metod och genomförande: Genom öppenhet och tolerans skapa möjlighet till kontakt med målgruppen. Genom långsiktig och målmedveten inriktning se till att den som behöver förändra sin situation får en reell möjlighet att ta ett första steg i denna riktning. Utifrån en välkomnande lokal med utbildade behandlingsassistenter kan båda dessa förutsättningar tillgodoses.

Förväntat resultat: Att de hemlösa inom Farsta-området blir märkbart färre. Att det blir känt bland hemlösa vilka möjligheter som finns att förändra situationen.

Tidplan: Utifrån målgruppens oregelbundna kontakter med socialtjänsten och att de hemlösa antas vara relativt rörliga bedöms att arbetet behöver tid och måste vara långsiktigt och tålmodigt. För att hinna få till stånd en bra kontakt och uppnå önskat resultat behövs en projekttid på tre år. Utifrån att förväntat resultat uppnås kommer projektet att införlivas i ordinarie verksamhet.

Samarbete:

1. Stadsdelsförvaltningens verksamhet Farstasteget. För boende på Farstasteget finns idag två nivåer och man ser över möjligheten att skapa tre nivåer. Den lägsta nivån som är under översyn blir ett s k lågtröskelboende med erforderliga personalresurser. Mellannivån blir ett delvis självständigt boende i korridor inom Hotellhem eller i satellitlägenhet. Den tredje nivån blir tränings- och försökslägenheter med möjligheter att få eget kontrakt.
2. Beroendemottagningen (Farsta tillsammans med Skarpnäck, Enskede-Årsta och landstinget)
3. Vuxenenheten – dels öppenvårdens alla verksamheter med boendestöd och behandling, dels vuxenenhetens utredningsenhet med möjligheter att erbjuda andra insatser.
4. Uppsökande verksamheter. (Rörliga teamet, projektet ”Flexibel biståndsbedömning)
5. Frivilligorganisationer. Nobba Brass&Nubbe, NA, AA, Länkarna, KRIS, Söderleds-kyrkans verksamhet Kornet, Centrumkyrkan, m fl.
6. Det lokala näringslivet i Farsta.

Kostnadsberäkning

Lokal: Anpassad lokal för ändamålet och inriktningen, belägen relativt centralt i området med viss ostördhet. Beräknad kostnad för hyra och drift: 250 tkr/år

Personal: En uppsökare som samarbetar med annan uppsökande verksamhet. Tre behandlingsassistenter i nära samarbete med boendeverksamheten Farstasteget. Beräknad kostnad: 1 600 tkr/år

Inventarier: Beräknad kostnad: 80 tkr första året (kök, inredning, dator), därefter 20 tkr/år.

Övrigtanslag till aktiviteter m m: Beräknad kostnad 50 tkr

Administrativa kostnader: 50 tkr

Utvärdering: 25 tkr (år tre)

Summa beräknad kostnad: 2 030 tkr första året, År 2: 1 970 tkr, År 3: 2000 tkr

Ansökan

Ansökan görs om halva kostnaden: 1 015 tkr (år 2: 985 tkr, år 3: 1000 tkr)